

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL of the journal / URL časopisu: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk>

Author(s) / Autor(i): Tomáš Hrozenský
Article / Článok: Letná škola ECSL o vesmírnom práve a politike
Publisher / Vydavateľ: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov –
UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences and
International Relations – UMB Banská Bystrica
DOI: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2021.24.3.251-253>

Recommended form for quotation of the article / Odporúčaná forma citácie článku:

HROZENSKÝ, T. 2021. Letná škola ECSL o vesmírnom práve a politike. In *Politické Vedy*. Vol. 24, no. 3, pp. 251-253. ISSN 1335 – 2741. Available at: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2021.24.3.251-253>

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu *Politické vedy*. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

LETNÁ ŠKOLA ECSL O VESMÍRNOM PRÁVE A POLITIKE

ECSL SUMMER COURSE ON SPACE LAW AND POLICY

Tomáš Hrozenský*

Prieskum a využívanie kozmického priestoru sú vysoko technologickou sférou ľudskej činnosti, s bohatou históriou siahajúcou do polovice 20. storočia. V súčasnosti sú vesmírne technológie integrované v každodennom živote obyvateľov planéty Zem, predovšetkým prostredníctvom služieb družicovej komunikácie, navigácie a pozorovania Zeme, ktoré kontinuálne poskytujú rôzne satelitné systémy na obežných dráhach Zeme. V Európe sú dnes vesmírne technológie vnímané čoraz intenzívnejšie aj ako jedna zo strategických technologických oblastí budúcnosti, podporujúcou viaceré politické priority Európskej únie, ako napr. strategická autonómia, digitálna Európa alebo Európska zelená dohoda. Cez inovatívne vesmírne aktivity a obchodné modely veľkých firiem ako aj malých technologických start-upov je tiež jasne badateľná rastúca komercializácia vesmírnych aktivít. Popri tomto socio-ekonomickom význame je pre vesmírne technológie príznačné aj dlhoročné využitie vojenskými zložkami najvýznamnejších štátov sveta.

Aj keď v prípade vesmírnych aktivít hovoríme predovšetkým o technologickej sfére, rozvoj vesmírneho sektora v Európe v kontexte ľudských zdrojov si bude vyžadovať aj priebežné budovanie politickej, právnej, bezpečnostnej či ekonomickej expertízy. Za týmto účelom organizuje každoročne *Európske centrum pre vesmírne právo (ECSL)*, iniciatíva zriadená v pôsobnosti Európskej vesmírnej agentúry (ESA), viacero vzdelávacích a odborných podujatí pre študentov a mladých profesionálov. Najtradičnejšie podujatie z tejto série, *Letná škola ECSL o vesmírnom práve a vesmírnej politike*, sa opäť uskutočnila aj v roku 2021. Z dôvodu pandemických opatrení bola tohtoročná edícia uskutočnená v online formáte, v termíne 30. august – 3

---

* Mgr. Tomáš Hrozenský, PhD. pôsobí ako výskumník na Európskom inštitúte pre vesmírnu politiku (ESPI), Schwarzenbergplatz 6, 1030 Viedeň, Rakúsko, e-mail: tomas.hrozensky@espi.or.at.

DOI: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2021.24.3.251-253>

september 2021. Už 8. rok v rade sa tejto letnej školy zúčastnil aj účastník zo Slovenska, čo pozitívne vplyva na rozvoj slovenského vesmírneho sektora. Slovenská republika sa už niekoľko rokov nachádza v oficiálnom prístupovom procese do ESA, s vidinou tzv. pridruženého členstva v Agentúre v najbližších rokoch. Prebiehajúce aktivity viacerých slovenských firiem, či akademických pracovísk poukazujú, že vesmírny sektor na Slovensku sa rýchlo rozvíja.

Tohtoročná edícia letnej školy ECSL ponúkla intenzívny vzdelávací program v kratšom časovom rámci než zvyčajne, z dôvodu online formátu podujatia. Pokiaľ to pandemická situácia v budúcich rokoch umožní, nasledovné ročníky sa uskutočnia opäť v klasickom režime, s fyzickou prítomnosťou všetkých účastníkov a súvisiacimi možnosťami (exkurzie do inštitúcií a firiem, spoločenské aktivity a pod.). Program letnej školy ECSL 2021 bol zameraný predovšetkým na nasledovné témy:

- Všeobecný úvod do vesmírneho práva a politiky
- Základné medzinárodné zmluvy prijaté na pôde OSN a významné nedávne soft-law iniciatívy
- Národné vesmírne legislatívy v európskych štátoch a vo svete
- Regulačné aspekty vypúšťania a prevádzkovania družíc a družicových zoskupení
- Právne aspekty využívania nerastného bohatstva v kozmickom priestore
- Právny rámec budúcich misí na Mesiac
- Kozmický odpad, dlhodobá udržateľnosť vesmírnych aktivít a súvisiace environmentálne aspekty

Témy tohtoročnej edície letnej školy ECSL reflektovali viaceré aktuálne trendy vo vesmírnom sektore, ako napr. rastúci záujem štátov ako aj neštátnych aktérov o nové misie na Mesiac, planétu Mars a ďalšie telesá v Slnecnej sústave. Programom letnej školy sprevádzali účastníkov renomovaní európski experti v oblasti vesmírneho práva - **Stephan Hobe**, **Sergio Marchisio**, **Marco Ferrazzani** a ďalší. Štandardnou súčasťou letnej školy boli aj tzv. študentské projekty. Popri prednáškach a seminároch počas konania podujatia pracujú účastníci na konkrétnych projektových návrhoch rôznych vesmírnych aktivít s cieľom správnej aplikácie predovšetkým právnych aspektov, ktoré s danou aktivitou súvisia.

Európske centrum pre vesmírne právo (ECSL) organizuje každoročne aj ďalšie odborné podujatia zamerané na rozvoj expertízy vysokoškolských

študentov a mladých profesionálov – napr. *Young Lawyers' Symposium, Practitioners' Forum* alebo *ESA/ECSL Executive Course on Space Law and Regulations*¹. Záujemcovia o detailnejšie informácie sa tiež môžu obrátiť na občianske združenie *Slovenská spoločnosť pre vesmírnu politiku (SSPA)*², ktoré v Slovenskej republike pôsobí ako národný kontaktný bod pre ECSL a tiež koordinuje prihláškový proces slovenských záujemcov o Letnú školu ECSL.

Hoci vesmírny sektor zatiaľ nebol na Slovensku rozvinutý v porovnateľnej miere ako v západnej Európe či v susedných štátoch V4, vládne aktivity v posledných rokoch jasne dokumentujú, že Slovenská republika ma záujem túto technologickú sféru podporovať a rozvíjať. Čo sa týka ľudských zdrojov, je nepochybniteľné, že primárny dopyt bude po technických zručnostiach. Na druhej strane, neoddeliteľný právny, politický, bezpečnostný, či ekonomický rozmer vesmírnych aktivít vytvárajú takisto viaceré príležitosti pre uplatnenie vo vesmírnom sektore aj pre expertov spoločensko-vedného zamerania. V podmienkach slovenského vzdelávacieho systému zatiaľ nedisponujeme komplexným edukačným programom pre tieto aspekty vesmírnych aktivít. Pre záujemcov o tento smer je preto mimoriadne vhodným bližšie sa oboznámiť a priebežne sledovať rôzne programy a podujatia Európskeho centra pre vesmírne právo (ECSL), vrátane Letnej školy ECSL o vesmírnom práve a politike, predstavenej v tomto článku.

---

¹ Bližšie informácie o týchto podujatiach a podmienkach účasti na nich sú aktualizované a dostupné na webstránke ECSL - www.esa.int/About_Us/ECSL_-_European_Centre_for_Space_Law.

² Bližšie informácie nájdete na stránke združenia - www.vesmimapolitika.sk.